

advies Zon boven parkeerplaatsen

Algemeen	
Aan	Ambtelijk Overleg Energietransitie
Van	werkgroep Zon boven parkeerplaatsen
Datum	14 juni 2021
Verspreiden	Nee beperkt
Kenmerk	

Inleiding

Voor een nadere verkenning naar de mogelijkheden en de concretisering van de generieke zoekgebieden 'zon boven parkeerplaatsen' uit de RES NHZ is er een werkgroep gevormd. Deze bestaat uit:

- Thalita van den Hoek en Pieter de Vries (gemeente Hilversum)
- Ruud Zethof (gemeente Huizen) opgevolgd door Wendy Springer (gemeente Weesp)
- Ties Corten (gemeente Wijdemeren)
- Simon Miske (Regio Gooi en Vechtstreek)

De werkgroep heeft bij haar verkenning o.a. gebruik gemaakt van de applicatie <https://parkthesun.com/app>, reeds gerealiseerde projecten in het land en heeft zelf een kleine marktconsultatie gehouden. In deze memo worden kort bevindingen hiervan weergegeven en een advies gegeven over de vervolg stappen die de gemeenten kunnen nemen om de zoekgebieden in de RES verder uit te werken.

Park the sun

De applicatie ParktheSun is een handig instrument waar je kan zoeken op parkeerplaatsen in je eigen gemeente. Het geeft o.a. informatie over de businesscase op hoofdlijnen. Het geeft inzicht in het oppervlak, de randvoorwaarden, het aantal te plaatsten panelen, de energieopbrengst, de omvang van de investering en de terugverdientijd. Wat opvalt is dat de terugverdientijden in bijna alle gevallen lang zijn (> 20 jaar).

Omdat door deze informatie de werkgroep zich ging afvragen of zonnepanelen boven parkeerplaatsen wel realistisch was en zij graag meer zicht wilde hebben in demogelijkheden die marktpartijen zien is er een kleine marktconsultatie georganiseerd.

Marktconsultatie

Drie marktpartijen zijn bereid gevonden om kosteloos mee te werken aan een marktconsultatie:

- Adamant (ontwikkelaar van de solar carport in Bloemendaal)
- Inenergie (adviesbureau dat het rapport voor Ede had opgesteld).
- Morrensolar / Solarpartners (carport in Culemborg en betrokken bij solar carport in Bloemendaal)

Belangrijkste conclusies uit de marktconsultatie:

Een businesscase met de gebruikelijke winstmarge van 8-10% is moeilijk met de huidige SDE++-subsidie van het Rijk. Die is gebaseerd op zon-op-dak. De kosten van fundering en constructies die bij zon op parkeerplaats nodig zijn, zijn hierin niet meegenomen. Om die reden is zon op parkeren minder rendabel.

De omvang van de parkeerplaats met zonnepanelen van 1 MW of meer opbrengst (=circa 1 hectare, circa 300 parkeerplaatsen) is vaak wel rond te rekenen. Door de hoge vaste kosten voor een project, zijn kleinere projecten vaak niet interessant voor marktpartijen. De vaste kosten zijn niet terug te verdienen bij een kleine schaal. 0,2 MW is de ondergrens.

Inkomsten verhogen

- Opladen van auto's op desbetreffende parkeerplaats stimuleren > inkomsten opladen
- Betaald parkeren onder de solar carports
- SCE-regeling (voormalig postcoderoos regeling) opzetten voor omwonenden (tot 500kW, vanaf april verschillende staffels)
- GvO's worden tegen een hogere prijs aangeboden aan gemeente
- (Omliggende) Bedrijven stappen over naar elektrische mobiliteit waardoor meer wordt opgeladen
- Reclame inkomsten door omliggende bedrijven
- Sponsoring van bedrijven als deelnemer van het project
- Accu opslag > Onbalans > evt. Subsidie / stimuleringsmaatregelen
- Fietsen/scooters verhuur en opladen
- i.p.v. PV > PVT (zon en warmte) koppeling regeneratie van WKO / duurzame warmte voor omliggende bedrijven en/of woningen
- Verwarming straatwerk > voorkomen van glad wegdek

Kosten verlagen

- Geen grond of pachtkosten
- Lage kapitaalslasten door lening / garantiestelling
- Subsidie mogelijkheden
- Kosten openbare verlichting / gemeente betaalt PV exploitatie (vermeden onderhoudskosten en elektriciteit)
- Afwatering > fundatie > vermeden investeringskosten gemeente / samen optrekken
- opgewekte elektriciteit gebruiken voor bemaling grondwater (goedkopere energie).

Belangrijkste factoren voor een haalbare business case

- Ligging / beschaduwning
- Schaalgrootte > 200kW
- Bestaande / aanwezige trafo zodat verzwaring niet benodigd is
- Parkeergelden en additionele inkomsten

- beveiliging van het terrein
- Opladen elektrisch vervoer: snelle wisselingen van ca. 1 uur > bioscoop / sportverenigingen etc
- Mogelijkheden voor een goede fundatie > wegzakken voorkomen
- Looptijd van project > 25 jr.

Mogelijkheden voor gemeente

- Concessie voor langere looptijd > 25 jaar
- Communicatie ondersteuning vanuit gemeente / publieke ondersteuning
- ondersteuning en stimulering door ambtelijk apparaat (vergunningen e.d.)
- projectontwikkeling (deels) op zich te nemen, daarna aanbesteden
- Financieel:
 - Subsidies (onder voorwaarde van aanbestedingswet)
 - Garantstelling of lening beschikbaarstelling voor energiecoöperatie
 - Risicodragend participeren. Gemeente is dan in feite ondernemer. Je moet wel aantonen dat een markt partij die niet zou kunnen.

Terugverdientijd investeringen

Zoals gezegd blijkt dat de terugverdientijden in bijna alle gevallen langer zijn dan 20 jaar. Hoe belangrijk is de terugverdientijd? De parkeerplaats zelf heeft namelijk geen terugverdientijd. En een lantarenpaal ook niet.

In de regio Gooi en Vechtstreek zijn weinig locaties voor opwekking van duurzame energie. In de RES 1.0 zijn geen zoekgebieden zijn opgenomen voor windmolens en zonneparken. Dat zou er voor kunnen pleiten om zo veel mogelijk parkeerplaatsen te overkappen (en daken vol te leggen). Ook de kleinere, minder 'rendabele'. Dit vraagt om een creatievere kijk op financiën en een andere rol van de gemeenten. Dat is uiteindelijk een politieke keuze.

Beoordelingskader zon op parkeerplaatsen

Gemeenten Heemstede en Zandvoort hebben een Beoordelingskader zon op parkeerplaatsen laten opstellen (zie bijlage 1) met als doel om per parkeerplaats een weloverwogen keuze kunnen maken of de locatie een kansrijke projectlocatie is en daarmee de volgende fase van de projectuitwerking, de ontwerpfase en voorbereidingsfase, wenselijk is. Het beoordelingskader richt zich op de uitwerking van de initiatieffase tot de ontwerpfase van zon op parkeerplaatsen.

Voor de ontwerpfase zijn onderstaande thema's en stappen benoemd:

1. Overzicht opstellen beschikbare parkeerplaatsen
2. Eerste bepaling technische/ economische haalbaarheid (Park the Sun)
3. Bepalen eigenaarschap parkeerplaats
4. Inventariseren ruimtelijke en planologische kaders
5. Stakeholderanalyse
6. Inzicht in combinatie met andere opgaven en functies
7. Rolbepaling gemeente bij verdere uitwerking
8. Randvoorwaarden bepalen voor inpassing en aanbesteding
9. Opstellen afwegingskader en voorleggen aan gemeente(raad)
10. Inrichting van communicatie en participatie
 - Voorbereidingsfase & Realisatiefase

Rolbepaling gemeenten bij zon op parkeerplaatsen

Gemeenten Heemstede en Zandvoort hebben naast een Beoordelingskader ook een notitie laten opstellen over de rolbepaling van gemeenten (zie bijlage 2). In het beoordelingskader wordt kort ingegaan op de rol die de gemeente kan innemen bij zo'n project. In deze notitie 'Rolbepaling gemeenten bij zon op parkeerplaatsen' zijn de mogelijke rollen die de gemeenten kunnen innemen nader uitgewerkt.

Op basis van de rolbeschrijving kan je als gemeente in een later stadium kiezen welke rol je bij zon op parkeerplaatsen wil innemen. Om als gemeente zon boven parkeerplaatsen wilt stimuleren kunnen verschillende instrumenten ingezet worden. Deze instrumenten kunnen worden geclusterd in de vier rollen die een gemeente kan innemen: faciliteren, stimuleren, risicodragend participeren en ondernemen. In de notitie worden alle rollen nader toegelicht. Bij elke volgende rol neemt de directe invloed van de gemeente op de energietransitie toe. Als het een gemeente niet lukt haar doelstellingen te realiseren met de door haar gekozen rol, zijn er voor inwoners en bedrijven blijkbaar nog te veel belemmeringen. Om dan toch de doelstellingen te realiseren, zou de gemeente een zwaardere rol kunnen kiezen.

Advies

De werkgroep geeft het volgende advies aan het Ambtelijk Overleg Energietransitie:

1. Beoordelingskader 'Zon op parkeerplaatsen' overnemen en de verschillende stappen uitvoeren;
2. Bij stap 7 van het beoordelingskader bepalen welke rol je als gemeente wilt vervullen a.d.h.v. de notitie 'Rolbepaling gemeenten bij zon op parkeerplaatsen';
3. In de uitvoering van stap 1 t/m 10 zoveel mogelijk gezamenlijk / regionaal optrekken met als voordeel delen van kennis & ervaring, voorkomt dat je zelf het wiel uit moet vinden en voorkomt ongewenste verschillen binnen de regio.
4. Bovenstaande vervatten in een bestuurlijk voorstel tbv het PHO Milieu & Duurzaamheid 24 september 2021.